

Mijn Standaard

'Ik blijf beelden maken, ook al zou mijn atelier vol staan'

De kunst van Hilde Van de Walle

zaterdag 02 juni 2007

In haar beeldhouwwerk schenkt Hilde Van de Walle veel aandacht aan stabiliteit en visuele spanning: 'In het leven zoekt de mens toch ook altijd evenwicht.' Frederiek Vande Velde

© Frederiek Vande Velde

VELZEKE/GENT - Ze is afkomstig van Zottegem en woont nu in Velzeke. Ze geeft les in Gent, stelt deze zomer onder meer in Oudenaarde, Kluisbergen en Merendree tentoon. Een gesprek met de wel erg Oost-Vlaamse kunstenares Hilde Van de Walle. André Grosemans Zij heeft ons haar atelier getoond. Een rode vloer met witte vegen. Hier kneedt ze met haar blote handen het gips, hier geeft ze vorm aan wat haar brein heeft uitgebroed. Afgesloten van de buitenwereld door harde muziek uit haar prominent geplaatste radio. Hij kan afgestemd staan op Klara, maar ook op Studio Brussel. Nu lopen we door haar met beelden bezaaide tuin terug naar binnen. Ik draai mijn hoofd en kijk in de immense leegte van een landelijk landschap. Het einde van de wereld.

Berzorgt het platteland u inspiratie?

Hilde Van de Walle: 'Ik vertrek wel vanuit mijn eigen fantasie. Maar de omgeving, de natuur zorgt voor inspirerende rust.'

Schilderen, beeldhouwen, juwelen maken. U bent met veel kunstdisciplines tegelijk bezig. Kan u niet kiezen?

'Jawel, hoor. Ik geef de voorkeur aan beeldhouwwerk. Mijn schetsen en schilderijen zijn eigenlijk voorstudies om beelden te maken. Het *brainstormen* wordt visueel op papier en daarna zet ik het om in drie dimensies. Alles hangt nauw samen. Achter het hoofdpersonage op mijn schilderijen zul je altijd een tweede, vager uitgewerkte figuur zien. Bij het beeldhouwwerk is dat hetzelfde. Kijk daar, dat is een recent werk. Het beeld draagt de tweede figuur mee in een luchtbel op de rug.'

Uw figuren rijzen soms op uit een ruwe massa, soms lijken ze uit een ei te komen. Zo geven ze de indruk niet af te zijn.

'Voor mij zijn ze zeker af. Kijk, ik hou niet van realistische beeldvorming, ik wil zeker niet fotografisch werken. Ik wil eerder een impressie geven, een hint, zodat de toeschouwer ruimte heeft om naar zijn eigen gevoel in te vullen. Ik geef niet duidelijk het geslacht of pakweg het kapsel van mijn figuren aan. Mijn beelden zijn gestalten. Hun houding vind ik veel belangrijker dan netjes uitgewerkte gelaatstrekken. Pas op, ik zou ze veel realistischer kunnen afwerken, maar dat boeit me niet. Ik steek liever persoonlijkheid en kracht in een beeld.'

Soms zie ik toch een expressie in de ogen.

'Meestal in een ingetogen expressie. Ze lachen niet, ze zijn niet blij. Maar ook niet droevig.'

Voorts zie ik in uw beeldhouwwerk altijd een bol terugkomen.

'Ik ben gefascineerd door de universele, perfecte vorm van een bol. Maar er is meer dan dat. Rollend over de grond zoekt een bol altijd zijn weg, hij neemt snel een afdaling, hij loopt traag door een gootje, blijft even hangen in een putje. Of hij botst tegen iets aan. Ik zie een bol als een vorm van communicatie. Als je hem loslaat, gaat hij *aanraken* en dus communiceren. Eigenlijk is communicatie een immer weerkerend thema in mijn werk. Elk gesprek, elke ontmoeting met mensen stemt tot nadenken, brengt iets teweeg en zal - bewust of onbewust - in mijn hoofd rondtollen tot er een beeld ontstaat.'

Soms balanceren uw gebeeldhouwde gestalten op een bol, een moeilijke evenwichtsoefening.

'Ja, met stabiliteit ben ik ook veel bezig. Dat gevoel komt ook terug in de werken waarin ik heel grote figuren laat rusten op een heel klein draagvlak. Zo ontwikkelt zich een visuele spanning. Je ziet dat ook op mijn schilderijen. Uit kleine volumes aan de basis ontstaat een enorme massa.'

'Zo is het leven toch ook, een cadans, een evenwicht zoeken. Soms sta je heel stabiel, met je twee voeten op de grond, dan wankel je weer. Maar altijd blijft de mens zoekend. In mijn kunstwerk *Stille beweging*, dat aan een sportcomplex in Schoten staat, schommelen een gehurkte vrouw en een staande man elkaar in evenwicht. Zo gaat dat ook met mijn man en mij. Wij houden elkaar voortdurend in evenwicht. Ik heb hem hard nodig. En omgekeerd is dat waarschijnlijk ook het geval. Ik kan me de dag niet indenken dat daar verandering in komt.'

Is hij misschien die achtergrondfiguur die in al uw werk opduikt, die engelbewaarder?

'Ik denk het. Al werk ik nooit naar zijn gelijkenis. Maar ja, hij draagt mij. Hij helpt mij bij de praktische uitvoering van mijn werk. Hij maakt de sokkels voor mijn beelden. Maar ik vraag hem ook altijd zijn gedacht. Alleen zou ik dit niet kunnen doen.'

Bij het binnenrijden van Nazareth staat een kunstwerk van u op een rotonde. Ook elders in het land prijken uw beelden op openbare plaatsen. Rijdt u er wel eens stiekem langs om ze nog eens te bekijken?

'Als ik in de buurt ben misschien wel. Op dat moment heb ik het kunstwerk gedeeld met de mensen. Ik weet dat er dagelijks veel voorbijgangers het beeld zien en dat geeft een goed gevoel. Gelijk wat ze ervan vinden. En, ik wil dat niet verhullen, ik ben best wel fier als ik daar zo'n beeld van mij zie staan. Ik vind dat tof.'

Wat is het verschil tussen een beeld in de tuin van een kunstliefhebber en een beeld op een rotonde?

'De kunstliefhebber heeft het beeld zelf uitgekozen. Op een openbare plaats moeten de toeschouwers het nemen zoals het er staat.'

Komt bij beeldhouwen nog veel handenarbeid te pas?

'Bij mij in elk geval. Het beeld wordt eerst opgebouwd in gips. Daarna wordt er een mal gemaakt, waarna het eerst in was en daarna in brons wordt gegoten. Ondertussen werk ik ook met epoxy, een kunststof die veel lichter is dan brons, maar wel bijna even duurzaam. Brons is wel nog warmer, heeft meer patine. Je kan er veel nuanceringen in leggen.'

Aan welk stadium van het productieproces heeft u het meest plezier?

'Het denkwerk vind ik heel belangrijk, maar ik geniet het meest van het moment waarop je iets vorm ziet krijgen. Dat abstracte in je hoofd tot leven zien komen, dat is fascinerend.'

Hoe staat u tegenover de kunsthandel?

'Wat moet ik daar op antwoorden? Ik moet me niet in bochten wringen om commercieel te zijn, ik kan doen wat ik graag doe. Die vrijheid vind ik heel belangrijk.'

Maakt u beelden om ze te verkopen?

'Nee, echt niet. Ik zal het niet ontkennen: verkopen is plezant, zeker aan mensen die mijn werk echt weten te waarderen. Dat schenkt voldoening, het is een erkenning die ik wel nodig heb. Daarom exposeer ik ook. Om de reacties van mensen te horen. Maar als ik geen enkel kunstwerk zou verkopen, als ze hier op een hoop gestapeld zouden liggen, dan blijf ik nog beelden maken. Ik zou dat gewoon niet kunnen laten.'

Zou u van kunst kunnen leven?

'Ik moet er niet van leven, ik geef aan de Arteveldehogeschool in Gent les aan toekomstige regenten plastische opvoeding. Ik doe mijn job heel graag. Mijn studenten inspireren me ook.'

Wat probeert u hen bij te brengen?

'Ik hoop hen visie bij te brengen. De technieken die ik hen aanleer, zijn maar hulpmiddelen. Je moet vlinders in je buik krijgen als je een werk maakt, dat zeg ik hen altijd. Een foto natekenen is leuk om de techniek onder de knie te krijgen, dat is training, maar secundair voor mij. Daarna begint pas het grote werk, het denkwerk. En ik vind het zeer belangrijk dat ze, als ze later voor de klas staan, de kinderen toelaten zichzelf te zijn, hun emoties te uiten, plezier te beleven aan dat vak.'

Bent u in die zin opgevoed?

'Ja, ik heb het gevoel voor kunst van thuis meegekregen. Het zit een beetje in de familie. Mijn moeder schilderde een beetje, ik heb een nicht die beeldhouwt en een nicht die schildert. Maar bij geen van mijn drie kinderen zit het erin. Dat vind ik wel spijtig.'

Vanwaar komt de drang om u op deze manier te uiten?

'Ik weet het niet, maar ik voel die drang heel sterk. Het is raar, ik kan het zelf niet bevatten, maar het wroet continu in mij, het laat mij niet los. Als ik in gezelschap ben, raak ik de draad van het gesprek soms kwijt en dwalen mijn gedachten af naar mijn kunst. Het is niet omdat ik niet in mijn atelier sta, dat ik er niet mee bezig ben. Ik wandel, kijk rond, neem beelden op. Als je er in je atelier aan begint, is er al een hele weg afgelegd. Je kan niet zeggen: nu ga ik eens een beeld maken. Zo werkt dat niet.'

Welk is de maatschappelijke rol van een kunstenaar?

'Het klinkt misschien egoïstisch, maar ik vind dat je het gewoon voor jezelf moet doen. En eender welke emoties je losweekt, niets is fantastischer dan iets bij toeschouwers teweeg te brengen. Als ze het alleen maar mooi vinden, dan is het geen kunst, dan is het een *poppemieke* dat daar staat.'

Wordt u het soms niet moe altijd maar uitleg te moeten geven over uw werk?

'Nee, helemaal niet. Dat doet ik net heel graag. Met iemand doorbomen, dieper graven, dat vind ik heel boeiend. Als ik geen geschikte gesprekpartners heb, mis ik dat zelfs.'

Atelierbezoek na afspraak. Hilde Van de Walle, Pierkenstraat88, Velzeke (Zottegem), 09-360.43.27.